

SANTRAUKA

Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 17 d. nutarimą Nr.1139 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant Lietuvos 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas” (Žin., 2007, Nr. 114–4637) (toliau – Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo taisyklės) Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM) koordinuoja ES fondų lėšų dalies, kuri bus skiriama regionų projektams įgyvendinti, planavimą ir skirstymą tarp regionų, bei Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, skiriamų regionų projektams įgyvendinti, planavimą. Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo taisyklėse nustatyta, kad VRM pagal kompetenciją turės dalyvauti atliekant veiksmų programų stebėseną, rengti ir teikti vadovaujančiajai institucijai (Finansų ministerijai) informaciją, kurios reikia veiksmų programų metinei ir galutinei įgyvendinimo ataskaitoms parengti.

VRM atsako už Sanglaudos skatinimo veiksmų programos pirmojo prioriteto „Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai“ priemonių įgyvendinimą. Šio prioriteto 2 uždavinys – sudaryti prielaidas spartesnei ūkinės veiklos diversifikacijai kaimo vietovėse. Minėto uždavinio rezultatų įvertinimui yra numatytas rodiklis „Pritraukta privačių investicijų (mln. eurų)“. Šiuo atveju privačiomis investicijomis laikomos investicijos, nepriskirtinos prekinės žemės ūkio gamybos plėtimo ir palaikymo investicijoms. Šio uždavinio įgyvendinimas bus vertinamas pagal privačių investicijų pritraukimo rodiklį vietovėse, kurioms buvo suteikta ES struktūrinė parama pagal prioriteto „Vietinė ir urbanistinė plėtra, kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimas bei pritaikymas turizmo plėtrai“ 2 uždavinį ir kuriose gyventojų skaičius nėra didesnis kaip 3 tūkst. Planuojama, kad iki 2015 m. kaimo vietovėse turėtų būti pritraukta 50 mln. eurų privačių investicijų.

Vadovaujantis ES Tarybos 2006 m. liepos 11 d. reglamento Nr. 1083/2006 nuostatomis ir atsižvelgiant į veiksmų programų įgyvendinime dalyvaujančių institucijų poreikius, 2007-2013 m. programavimo laikotarpiu turi būti atliekamas einamasis vertinimas. Siekiant užtikrinti ES struktūrinės paramos vertinimą LR Finansų ministro 2008 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. 1K-018 patvirtintas Europos Sąjungos struktūrinės paramos vertinimo planas. Šiame plane numatyta, kad Vidaus reikalų ministerija nustatys Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 1 prioriteto 2 uždavinio įgyvendinimo rodiklio „Pritraukta privačių investicijų (mln. eurų)“ pradinę situaciją, parengs šio rodiklio įgyvendinimo stebėsenas bei rodiklio pokyčių vertinimo metodiką.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vidaus Reikalų Ministerijos 2009 m. balandžio 30 d. sutartį Nr.1VL-223 UAB „Ekonominės konsultacijos ir tyrimai“ sukūrė metodiką Sanglaudos skatinimo veiksmų programos 1 prioriteto 2 uždavinio įgyvendinimo rodiklio „Pritraukta privačių investicijų (mln. eurų)“ vertinimui (toliau – Rodiklis). Minėta Metodika sukurta, įgyvendinant Europos regioninės plėtros

fondo ir Lietuvos Respublikos bendrai finansuojamą projektą, vadovaujantis 2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1083/2006, nustatančiu bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 1260/1999.

Metodikos **objektas** – pritrauktų privačių investicijų apimtis projektų įgyvendinimo vietovėse.

Metodikos **tikslas** – apskaičiuoti Rodiklį „pritrauktų privačių investicijų apimtį projektų įgyvendinimo vietovėse“.

Metodikos **uždaviniai**:

1. Įvertinti pradinę situaciją – apskaičiuoti privačių investicijų apimtį projektų įgyvendinimo vietovėse 2006 metais.
2. Įvertinti pritrauktų privačių investicijų apimtį projektų įgyvendinimo vietovėse per vertinamąjį 2007-2015 m., laikotarpį.

Metodikoje vartojamos **sąvokos**:

Privačios investicijos į materialųjį turtą – Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatyta tvarka įvertintas ilgalaikis materialusis turtas, kuris priklauso Lietuvos Respublikos ir užsienio privačios nuosavybės teisės subjektams ir kuris yra sukuriamas siekiant iš investavimo objekto gauti pelno (pajamų), socialinį rezultatą (švietimo, kultūros, mokslo, sveikatos ir socialinės apsaugos bei kitose panašiose srityse) arba užtikrinti valstybės funkcijų įgyvendinimą.

Projektų įgyvendinimo vietovės – vietovės, kuriose yra įgyvendinami projektai, finansuojami pagal VP3-1.2-VRM-01-R priemonę „Prielaidų spartesnei ūkinės veiklos diversifikacijai kaimo vietovėse sudarymas“.

Apskaičiuojant Rodiklį „Pritraukta privačių investicijų“ laikomasi prielaidos, kad skirtumas tarp privačių investicijų apimties projektų įgyvendinimo vietovėse vertinimo metais ir privačių investicijų apimties projektų įgyvendinimo vietovėse ankstesniais metais parodo pokytį, kuris yra fiksuojamas dėl to, kad projektų įgyvendinimo vietovėms yra skiriama ES struktūrinė parama pagal priemonę "VP3-1.2-VRM-01-R Prielaidų spartesnei ūkinės veiklos diversifikacijai kaimo vietovėse sudarymas". Sumuojant pokyčio reikšmę kiekvienais metais nuo 2007 iki 2015 m. apskaičiuojama galutinė pritrauktų privačių investicijų suma:

$$PPI = \sum_{m=2007}^{2015} (PPI_m - PPI_{2006}) = \sum_{m=2007}^{2015} (PII_m \times n_m - PPI_{2006}) = \sum_{m=2007}^{2015} \left(\frac{PI_m}{N_m} \times n_m - PPI_{2006} \right), \text{ kur}$$

PPI – pritrauktos privačios investicijos projektų įgyvendinimo vietovėse

PII – privačios investicijos, vidutiniškai tenkančios vienai įmonei Lietuvoje, išskyrus miestų savivaldybes

PI – privačios investicijos Lietuvoje, išskyrus miestų savivaldybes

N – privačios nuosavybės teisės įmonių skaičius Lietuvoje, išskyrus miestų savivaldybes
 n – privačios nuosavybės teisės įmonių skaičius projektų įgyvendinimo vietovėse
 m – vertinimo metai

Pastabos:

1. Miestų savivaldybės yra Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio ir Vilniaus miestų savivaldybės.
2. Jei tam tikrais metais pokytis yra neigiamas, jis yra vertinamas kaip 0.
3. Rodiklis apskaičiuojamas nacionaline Lietuvos valiuta (litas), o po to įvertinamas eurais pagal oficialų lito ir euro kursą: 1 euras = 3,4528 Lt.

Rodiklio apskaičiavimo algoritmas ir duomenų šaltiniai pateikti žemiau pateiktoje lentelėje.

Rodiklis		Pastabos
Privačios investicijos Lietuvos savivaldybėse, išskyrus miestų savivaldybes	PI_m	<i>Duomenų šaltinis:</i> Statistikos departamentas
Privačios nuosavybės teisės įmonių skaičius Lietuvos savivaldybėse, išskyrus miestų savivaldybes	N_m	<i>Duomenų šaltinis:</i> Statistikos departamentas
Privačios investicijos, vidutiniškai tenkančios vienai įmonei Lietuvos savivaldybėse, išskyrus miestų savivaldybes	PII_m	Apskaičiuojama pagal formulę: $PII_m = \frac{PI_m}{N_m}$
Privačios nuosavybės teisės įmonių skaičius projektų įgyvendinimo vietovėse	n_m	<i>Duomenų šaltinis:</i> VĮ Registrų centras
Privačių investicijų dydis projektų įgyvendinimo vietovėse	PPI_m	Apskaičiuojama pagal formulę: $PPI_m = PII_m \times n_m$
Pradinis privačių investicijų dydis projektų įgyvendinimo vietovėse	PPI_{2006}	Apskaičiuota šiame darbe $PPI_{2006} = 191.105.747$
Pritraukta papildomai privačių investicijų projektų įgyvendinimo vietovėse	PPI	Apskaičiuojama pagal formulę: $PPI = \sum_{m=2007}^{2015} (PPI_m - PPI_{2006})$

Remiantis šia formule darbe buvo apskaičiuota privačių investicijų apimtis baziniais 2006 metais – ji sudarė 191.105.747 Lt. Taip pat buvo apskaičiuota kiek buvo pritraukta papildomų privačių investicijų dėl būsimos paramos 2007-2013 m. laikotarpiu projektų įgyvendinimo vietovėse 2007 metais – jos sudarė 86.256.491 Lt, arba 24.981.606 eurų.